

STANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM, OBOWIĄZUJĄCE W WARSZAWSKIM OŚRODKU PSYCHOTERAPII I PSYCHIATRII

§1

Warszawski Ośrodek Psychoterapii i Psychiatrii (dalej „Ośrodek”, „WOPP”) realizuje zadania mające na celu wsparcie dzieci i młodzieży w zakresie zdrowia psychicznego. Priorytetem działań Ośrodka jest troska o dobro każdego dziecka. Pracownikami Ośrodka są psychoterapeuci i psycholodzy zobowiązani do wspierania dzieci na każdym obszarze ich rozwoju, a także do reagowania na wszelkie przejawy przemocy i krzywdzenia dzieci, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi Ośrodka, etyką zawodową i moralnością.

§2 Definicje

Dziecko – osoba od urodzenia do ukończenia 18 roku życia.

Opiekun dziecka – przedstawiciel ustawowy (rodzic/ rodzic zastępczy/ opiekun prawny) lub inna osoba uprawniona do reprezentacji dziecka na podstawie przepisów szczególnych lub orzeczenia sądu.

Zgoda na odbycie terapii – oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka w sytuacji, gdy oboje rodziców posiadają pełne prawa do sprawowania nad nim opieki. W przypadku braku porozumienia między rodzicami, zachodzi konieczność rozstrzygnięcia sprawy spornej przez sąd.

Krzywdzenie dziecka – każde działanie lub bezczynność na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę lub instytucję, zagrażające dobru dziecka i zakłócające jego prawidłowy rozwój.

Przemoc – to wszelkie celowe, intencjonalne działania wobec dziecka na tle fizycznym, powodujące urazy na jego ciele (np. poprzez szarpanie, popychanie, bicie, obrzucanie przedmiotami itp.) oraz psychicznym powodujące znaczące obniżenie możliwości prawidłowego psychorozwoju dziecka (np. wyzwiska, groźby, szantaż, straszenie, emocjonalne odrzucenie, nadmierne wymagania nieadekwatne do wieku i możliwości dziecka, niszczenie ważnych dla niego rzeczy lub zwierząt, nieszanowanie granic prywatności itp.). Może być czynnością powtarzalną lub jednorazową.

Zaniedbywanie – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych, fizjologicznych i emocjonalnych dziecka (tj. odżywianie, ubiór, ochrona zdrowia, edukacja, poczucie bezpieczeństwa, miłości i troski).

Wykorzystanie seksualne – to każde zachowanie osoby starszej i silniejszej, prowadzące do jej seksualnego podniecenia i zaspokojenia kosztem dziecka (np. ekshibicjonizm, uwodzenie, świadome czynienie dziecka świadkiem aktów płciowych, zachęcanie do rozbierania się, zachęcanie do oglądania pornografii, dotykание miejsc intymnych lub zachęcanie do dotykania sprawcy, różne formy stosunku seksualnego, itp.).

Cyberprzemoc – to przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych (np. nękanie, wysyłanie niechcianych wiadomości lub treści o charakterze pornograficznym, groźby i zastraszanie, publikowanie obraźliwych treści w mediach społecznościowych).

§3

Zasady ochrony danych osobowych oraz wizerunku dziecka

1. Ochrona małoletnich – standardy ochrony małoletnich są przestrzegane i koordynowane przez wyznaczonego w Ośrodku pracownika, zgodnie z Ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
2. Ochrona danych osobowych – dane osobowe dziecka są chronione w WOPP zgodnie z prawem UE. Pracownicy WOPP zobowiązani są do zachowania tajemnicy i przetwarzania danych osobowych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (RODO).

Dane osobowe dziecka są udostępniane jedynie za zgodą Właściciela Ośrodka, wyłącznie osobom i podmiotom uprawnionym na podstawie odrębnych przepisów. Pracownik Ośrodka jest uprawniony do przetwarzania danych osobowych i udostępniania tych danych w ramach Zespołu Interdyscyplinarnego powołanego w trybie ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Pracownicy Ośrodka mogą wykorzystać informacje o dziecku w celach szkoleniowych lub edukacyjnych wyłącznie z zachowaniem anonimowości dziecka oraz w sposób uniemożliwiający jego identyfikację.

3. Ochrona wizerunku dziecka – pracownicy Ośrodka nie udostępniają informacji o dziecku przedstawicielom mediów, za wyjątkiem pisemnej zgody opiekuna dziecka. Podanie danych kontaktowych opiekuna dziecka przedstawicielowi mediów dopuszczalne jest jedynie w sytuacji jego wiedzy i zgody. Pracownicy Ośrodka nie mogą umożliwić przedstawicielom mediów wykorzystania wizerunku dziecka (filmowanie, robienie zdjęć, nagrywanie głosu) na terenie Ośrodka, bez pisemnej zgody opiekuna dziecka.
4. Dostęp do Internetu – na terenie Ośrodka dziecko nie ma swobodnego dostępu do Internetu. Wykorzystanie technologii komputerowej przez dziecko jest dopuszczalne tylko podczas diagnozy lub terapii w obecności specjalisty. W przypadku podejrzenia skrzywdzenia dziecka z wykorzystaniem nowoczesnych technologii (cyberprzemoc), podejmowane są działania zgodnie z § 4 niniejszej Polityki.

§4

Procedury interwencji

w przypadku rozpoznania czynników ryzyka krzywdzenia dziecka

1. Pracownicy Ośrodka posiadają odpowiednią wiedzę nt. czynników ryzyka krzywdzenia dzieci oraz ich rozpoznawania.
2. W przypadku zidentyfikowania ryzyka, pracownicy informują opiekunów dziecka o dostępnych formach wsparcia i motywują ich do skorzystania z pomocy.
3. Sytuacja dziecka jest monitorowana przez pracowników WOPP poprzez obserwacje i rozmowy z dzieckiem, rodzicami oraz instytucjami wspierającymi ochronę dziecka.
4. Pracownik, który podejrzewa krzywdzenie dziecka, sporządza notatkę służbową i przekazuje ją Koordynatorowi Polityki ochrony dzieci, który umieszcza notatkę w aktach osobowych dziecka.

5. Koordynator Polityki ochrony dzieci, wspólnie z pracownikiem zgłaszającym, podejmują decyzje dotyczące dalszych działań oraz powiadamiają opiekunów dziecka o zaistniałej sytuacji, w celu opracowania planu pomocy dziecku. Plan pomocy dziecku zostaje przedstawiony opiekunom dziecka wraz z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.
6. Plan pomocy dziecku winien zawierać wskazania dotyczące:
  - a) działań podejmowanych przez Ośrodek w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji;
  - b) oferowanego wsparcia;
  - c) wskazania placówek świadczących specjalistyczną pomoc dzieciom.
7. Ośrodek ma obowiązek zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiednich instytucji (o czym informuje także opiekunów dziecka), w zależności od rodzaju zgłaszanego problemu:
  - a) Policja lub Prokuratura – w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka;
  - b) Wydział Rodzinny i Nieletnich właściwego miejscowo Sądu Rejonowego – w przypadku niewłaściwego wykonywania władzy rodzicielskiej, braku porozumienia między rodzicami w kwestiach dotyczących dziecka lub zagrożenia dziecka demoralizacją;
  - c) Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego – w przypadku powzięcia podejrzenia stosowania przemocy domowej, przesyłając formularz „Niebieska Karta – A”, w celu uruchomienia procedury.

Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach ww. instytucji.

8. W sytuacji powzięcia przez pracownika Ośrodka informacji o podejrzeniu krzywdzenia dziecka przez rówieśników lub osobę dorosłą na terenie szkoły/placówki szkolno-wychowawczej, do której dziecko uczęszcza, jest on zobowiązany do poinformowania o swoich podejrzeniach opiekunów dziecka oraz Właściciela Ośrodka lub Koordynatora Polityki ochrony dzieci oraz do sporządzenia notatki i umieszczenia jej w aktach osobowych dziecka, a następnie do poinformowania o tym fakcie szkoły/placówki, do której dziecko uczęszcza.

Ośrodek zobowiązany jest do współpracy ze szkołą/placówką, w zakresie zapobiegania krzywdzeniu dziecka, zgodnie z realizowanymi przez nich standardami ochrony dzieci.

§5

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka

1. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika Ośrodka, Właściciel Ośrodka, w obecności Koordynatora Polityki ochrony dzieci oraz wskazanego pedagoga lub psychologa poradni, przeprowadza rozmowę z pracownikiem podejrzanym o krzywdzenie dziecka. Z rozmowy zostaje sporządzona notatka.
2. W przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa przez pracownika WOPP na szkodę dziecka, Właściciel WOPP przeprowadza osobne rozmowy z pracownikiem Ośrodka

podejrzany o krzywdzenie dziecka oraz dzieckiem (w obecności Koordynatora Polityki ochrony dzieci) i jego opiekunem. Z rozmów zostaje sporządzona notatka służbowa.

3. W razie konieczności, Właściciel WOPP składa do odpowiednich służb zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa oraz kieruje sprawę do Komisji Dyscyplinarnej.
4. Do czasu wyjaśnienia sprawy przez odpowiednie organy, podejrzany pracownik podlega szczególnemu nadzorowi.

§6

Na terenie Ośrodka, w miejscu widocznym dla dzieci i opiekunów oraz na stronie internetowej Ośrodka, zamieszczone są informacje na temat możliwości uzyskania pomocy w trudnej sytuacji życiowej.

§7

Zasady Bezpieczeństwa Relacji Personel – Dziecko

1. Pracownicy Ośrodka zobowiązani są do zapewnienia dziecku bezpiecznej i przyjaznej atmosfery, dbania o jego komfort psychiczny oraz umożliwiają obecność opiekuna podczas spotkań, jeśli dziecko czuje się niepewnie.
2. Dziecko jest informowane o jego prawach i możliwościach uzyskania pomocy w przypadku wszelkich problemów oraz w przypadku doznawania krzywdy. Informacje o dziecku podawane są jedynie osobom upoważnionym.
3. Komunikacja z dzieckiem nie może przebiegać w atmosferze niepokoju i agresji, w dziecku nie można wzbudzać poczucia winy i zagrożenia, a także naruszać poczucia jego własnej wartości i granic. Dyscyplinowanie dziecka rozumiane jest jako stawianie granic oraz motywowanie do wykonywania zadań, nie może polegać na upokarzaniu, poniżaniu czy wykorzystywaniu przewagi psychicznej.
4. Podczas zajęć grupowych należy traktować wszystkie dzieci w równym stopniu.
5. Kontakt z dzieckiem poza Ośrodkiem, realizowany za pomocą telefonu, Internetu lub bezpośrednio, jest możliwy tylko w wypadkach uzasadnionych wykonywaniem obowiązków służbowych i wyłącznie po ustaleniach z opiekunem dziecka oraz w stanie wyższej konieczności. Kontakt wymaga sporządzenia notatki służbowej i umieszczenia jej w aktach osobowych dziecka.
6. Niedopuszczalne jest utrzymywanie przez pracowników Ośrodka kontaktów z dziećmi – klientami Ośrodka, w celu zaspokajania własnych potrzeb społecznych lub emocjonalnych.
7. Kontakt fizyczny z dzieckiem jest uzasadniony jedynie w sytuacjach spontanicznego przytulenia się dziecka do dorosłego, dotyku w trakcie zabaw grupowych oraz w sytuacji ratowania życia lub zdrowia dziecka, a także pomocy w zakresie czynności higienicznych, z dbałością o granice dziecka i za zgodą jego opiekuna (np. pomoc dzieciom niesamodzielnym). Niedopuszczalne jest dotykanie dziecka podczas nieobecności opiekuna w sytuacjach związanych z diagnozą, oraz wszelki nieuzasadniony dotyk, przemoc fizyczna, erotyzacja relacji, podejmowanie czynności seksualnych.

§8

Zasady rekrutacji osób ubiegających się o przyjęcie do pracy w WOPP

1. W celu zniwelowania zagrożenia krzywdzenia dzieci przez pracowników, współpracowników i wolontariuszy WOPP, ich rekrutacja odbywa się zgodnie z zasadami obejmującymi:

- a) ocenę przygotowania kandydata do pracy (dokumenty potwierdzające

posiadane wykształcenie);

b) uzyskanie informacji nt. figurowania danych kandydata do pracy w WOPP w Rejestrze Sprawców Przepęstw na Tle Seksualnym (rejestr z dostępem ograniczonym);

d) uzyskanie od kandydata zaświadczenia o niekaralności z Krajowego Rejestru Karnego.

§8

Monitoring stosowania Polityki

1. Właściciel WOPP wyznacza Magdalenę Kink jako Koordynatora Polityki ochrony dzieci w WOPP.
2. Koordynator Polityki ochrony dzieci jest odpowiedzialny za monitorowanie realizacji Polityki, reagowanie na sygnały jej naruszenia oraz za proponowanie zmian w Polityce.
3. Corocznie, Koordynator Polityki ochrony dzieci przeprowadza wśród pracowników Ośrodka ankietę monitorującą poziom realizacji Polityki.
4. Opiekunowie dzieci mogą zgłaszać uwagi co do treści Polityki oraz jej realizacji w WOPP, pracownikom, Właścicielowi Ośrodka lub wypełniając ankietę ewaluacyjną.
5. Na podstawie ankiet oraz uwag zgłoszonych do Polityki, Koordynator Polityki sporządza i przekazuje raport Właścicielowi Ośrodka, który wprowadza do Polityki niezbędne zmiany.

§9

Przepisy końcowe

1. Polityka wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie Polityki następuje poprzez odczytanie jej na zebraniu Zespołu Ośrodka, umieszczenie w Ośrodku w widocznym miejscu oraz zamieszczenie na stronie internetowej Ośrodka.